

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Viduas honorandas, non lædendas esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

CAPVT XXVII.

*Viduas quoque, & Magistratus, & sacerdotes Deoq; consecra-
tos, itemq; sanctos, immò & omnes Christianos, praci-
pue autem Deum esse summo honore profe-
quendum.*

Honorandæ sunt & viduæ: idque duas ob causas, quia
scilicet à viro liberatæ iam Deo magis seruiunt, &
quia viro defensore destitutæ, vbique premuntur,
quamobrem auxilio solatioq; egent. De virtute earum multa me-
morant diuinæ historiz. Qualis enī fuit Iudith, honestate, pie-
tate, oratione, confidentia in Deum, castitate, fortitudine de-
nique? Vt meritò populus dixerit: *Tu gloria Ierusalem, tu latitia* Iudith. 39
Israël, tu honorificentia populi nostri. Qualis erat Anna Prophetissa Luc. 2. 37.
filia Phanuel, *qua non discedebat de templo, ieiunijs, & obsecrationibus*
seruiens die ac nocte. Qualis illa, de qua legimus: *Vidit autem (Do-* Luc. 2. 2.
minus) & quamdam viduam pauperulam mittentem ara minuta duo.
Et dixit: Verè dico vobis, quia vidua hac pauper plus quàm omnes mi-
st &c. Maximus honor est à summa laudari veritate. Nonnè vi-
duas voluit esse honorandas, qui in parabola dixit, viduam fuisse Luc. 18. 4.
exauditam à iudice quoque, *qui Deum non timebat, & hominem*
non reuerbatur? Immò viduam ipse honorauit obuiam, dum eius
filium, ad sepulchrum elatum, ad vitam renocauit, *quam cum vi-* Luc. 7. 17.
disset Dominus, misericordia motus super eam, dixit illi: Noli flere. Deuter. 10. 16.
Immò iam ab antiquo facit iudicium pupillo & vidua, *amat peregrini-*
num, & ei victum & vestitum procurat Deus; qui ibidem nos quo-
que similia facere iubet. *Vidua & pupillo* Exod. 22. 22.
non nocebitis. Si laferitis eos, vociferabuntur ad me, & ego audiam
clamorem eorum, & indignabitur furor meus, percutiamq; vos gladio,
& erunt uxores vestra vidua, & filij vestri pupilli. Qua de causa
& Timotheo scribit Apostolus: *Viduas honora, qua verè vidua sunt:* 1. Tim. 5. 3.
quia id virtus earum meretur, necessitas exigit. Dixi multa de vi-
duis, in Tractatu de faustis & infauis matrimonijs, Hic sufficiet
vel è poëta apponere laudatam à pudicitia viduam Didonem, ita
enim loquitur:

Sed

Virgil. lib. 4.
Æneid,

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat,
Vel Pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras,
Pallentes umbras Erebi, noctemq; profundam:
Antè, pudor, quam te violem; aut tua iura resoluam.
Ille meos primus qui me sibi iunxit, amores
Abstulit: ille habeat secum: seruetq; sepulchro.

II.
Aristot. lib. 1.
Ethic.
Psal. 82. 11
Rom. 13. 4. & 6
Cic. lib. 3. de
legib.

10. Quia ars gubernandi civitates principatum tenet in omni-
bus artibus, meritò, ob hanc excellentiam, præcipue honoran-
dus est magistratus, qui est, ut Cic. ait, *lex loquens*, & loco Dei,
Ego dixi, *Dei estis*: certè *minister Dei* est magistratus, atque tum,
ob virtutem, tum ob laborem, tum etiam ob periculum suum, &
commodum communis honore dignus. Equidem & istud

Cic. lib. 1. de
offic.

magnam est virtutis in principe argumentum, si subditi libenter
ipsum sequantur. Et sine illius prudentia ac diligentia civitas esse
non potest. *Omnino qui Reip. præsent, ait Tullius, duo præcepta te-
neant: unum, ut utilitatem civium sic tueantur, ut quidquid agant,
ad eam referant, obliti commodorum suorum: alterum ut totum corpus
Reip. curent, ne dum partem aliquam tueantur, reliquas deserant. Vi
enim tutela, sic procuratio Reipub. ad utilitatem eorum, qui commisi-
sunt, non ad eorum, quibus commissa est, gerenda est. Quam ad rem
non solum prudentia, sed & iustitia, & vigilantia, animusq; sibi
à nimia cupiditate temperans requiritur. Quin & fortitudo, quia*

Cic. pro Scæ.

*sudandum est ijs, qui magistratum gerunt, pro communibus commodis,
adeunda inimicitia, subeunda sæpe pro Rep. tempestates: cum multis au-
dacibus, improbis, nonnumquam etiam potentibus dimicandum. Est
itaq; magistratus, erga rebellantes constantia, erga subiectos be-
nevolentia vii. Quæ omnia ferè complexus est Apostolus illis*

Rom. 13. 1.

*verbis: Omnis anima potestatibus sublimioribus, hoc est, Principi-
bus, & magistratibus (idem enim est potestatibus, quod potestatibus
præditis) subdita sit; in temporalibus potestati civili, in spiritua-
libus, Prælato, Episcopo, Pontifici. Non est enim potestas, nisi à*

Matth. 4. 9.

*Deo; eiusq; diuina ordinatione; non à diabolo, quamvis ille
mentiendo dicat: Hac omnia tibi dabo: nec à solo homine; sed ab*

Prou. 8. 15.

*eo, qui dicit, Per me reges regnant. Est autem potestas Ecclesiasti-
ca quidem immediatè à Deo instituta, cum Christus ipse Petrum
& Apostolos Ecclesiæ præfecerit; civilis autem saltem mediatè,
cum*